

Rechterpagina, met de klok mee:
interieur van Palazzo Spinola;
Via Garibaldi; interieur en exterieur
van Palazzo Rosso.

Rolli Days are here again

Genoa's palazzi openen hun deuren

Tijdens de Rolli Days (drie weekenden per jaar) is een groot aantal van de historische Palazzi dei Rolli in Genua te bezichtigen en sommige vormen het sfeervolle decor van kunstinstallaties en performances.

TEKST PAUL VAN EIJNDHOVEN FOTOGRAFIE PAUL VAN EIJNDHOVEN, FRESHIMAGES, STEFANO GOLDBERG EN STUDIO LEONI

De Serenissima Repubblica di Genova had op een gegeven moment een probleem: er waren geen passende onderkomens voor hoge gasten zoals koningen, de paus en ambassadeurs. Chique hotels waren nog niet uitgevonden en Genua was al eeuwen een republiek, dus er was geen koninklijk paleis of iets dergelijks waar voornamelijk bezoekers konden slapen. Daarom verordende de senaat van Genua in 1576 dat de prachtige palazzi van de aristocratie voortaan zouden dienen als slaapplek voor deze gasten. Er werd een

lijst (rollo) opgesteld van stadspaleizen die hiervoor in aanmerking kwamen en binnen die lijst waren er drie gradaties gebaseerd op grootte, schoonheid en belangrijkheid. Van de vele grote, schitterende palazzi in de havenstad vielen er slechts drie in de hoogste categorie. Die werden gereserveerd voor paus, keizer, koning, kardinalen of prinses. Het systeem functioneerde toen Genua op het hoogtepunt van zijn macht was, van de late 16de tot halverwege de 17de eeuw. Sinds 2006 zijn de Strade Nuove, waaraan de gebouwen liggen, en het systeem van de Palazzi dei Rolli uitgeroepen tot Unesco Werelderfgoed. >

Linkerpagina, met de klok mee: de Porto Antico; uitzicht over de stad; een van de vele liften in de stad die tegen heuvels gebouwd zijn; Palazzo Lomellino, een van de Palazzi dei Rolli. Deze pagina: dansen op de Piazza De Ferrari.

Maar liefst 42 van de nog resterende negentig stadspaleizen vallen hieronder. We zijn in Genua tijdens de Rolli Days, een initiatief waarbij driemaal per jaar een weekend lang een aantal Palazzi dei Rolli zijn deuren opent voor dansuitvoeringen, muziek of kunstinstallaties en performances. Daarnaast zijn enkele palazzi dit weekend gratis te bezoeken.

Kunstliefhebbers

Ons Rolli-weekend begint bij de Musei di Strada Nuova, drie van de palazzi die zijn omgevormd tot musea, gelegen aan de Via Garibaldi: Palazzo Rosso, Palazzo Bianco en Palazzo Doria Tursi. De vroegere aristocratische bewoners van de gebouwen waren grote kunstliefhebbers en bouwden belangrijke collecties op. In 1874 schonk de hertogin van Galliera, Maria Brignole-Sale De Ferrari, zowel het rode als het witte stadspaleis aan de stad Genua, inclusief de indrukwekkende kunstverzamelingen. De eerste verdieping van Palazzo Rosso heeft helaas nogal te lijden gehad onder

de Tweede Wereldoorlog, maar des te indrukwekkender is de tweede verdieping met haar rijkversierde zalen met prachtig beschilderde plafonds. En de kunstcollectie omvat werken van schilders als Dürer, Veronese en Van Dyck. Met een lift en een trap kun je ook nog naar de top van het dak, vanwaar je een prachtig uitzicht hebt over de stad. Het interieur van het tegenovergelegen Palazzo Bianco is kaal, want ook hier heeft WO II zijn sporen nagelaten, maar de schilderijencollectie compenseert dat ruim. Ook hier werken van Veronese en Van Dyck, maar tevens van Rubens, Caravaggio en Jan Steen. Via de tuin van Palazzo Bianco, met fraaie fonteinen, kun je naar Palazzo Tursi lopen, het meest indrukwekkende van de Palazzi delle Strade Nuove, in de 16de eeuw gebouwd door de Grimaldi-familie. Het is al meer dan een eeuw het gemeentehuis van Genua, maar herbergt ook weer een museum. Pronkstuk is Il Cannone, een viool gebouwd door de beroemde bouwer Guarneri die eigen- >

Tips & adressen

◆ Genua & Rolli Days

De komende edities van Rolli Days vinden plaats in het weekend van 24-25 mei en 20-21 september 2014. Helaas is online geen uitgebreide informatie te vinden over het programma. Op www.visitgenova.it is in meerdere talen algemene informatie te vinden over Genua en summier wat over de Rolli Days. Op enkele plekken in de stad, onder andere in de Via Garibaldi, zijn VVV-kantoren gevestigd, waar veel goede folders over de diverse attracties van de stad verkrijgbaar zijn.

◆ Palazzi dei Rolli

Op www.rolliestradenuove.it is informatie te vinden over de Palazzi dei Rolli die tot het Unesco Werelderfgoed behoren.

◆ Aquarium

Voor informatie over het aquarium en het online kopen van tickets: www.acquariodigenova.it.

◆ Historische winkels

In het centrum van de stad is een route uitgezet van historische winkels. Prachtige oude zaken met bijzondere producten, van kleding tot parfum, van zilver tot snoep en taart. De route is te vinden via een folder van de VVV of op de iPad-app 'Genoa in 4 hours' (verkrijgbaar in de App Store).

◆ Interieur

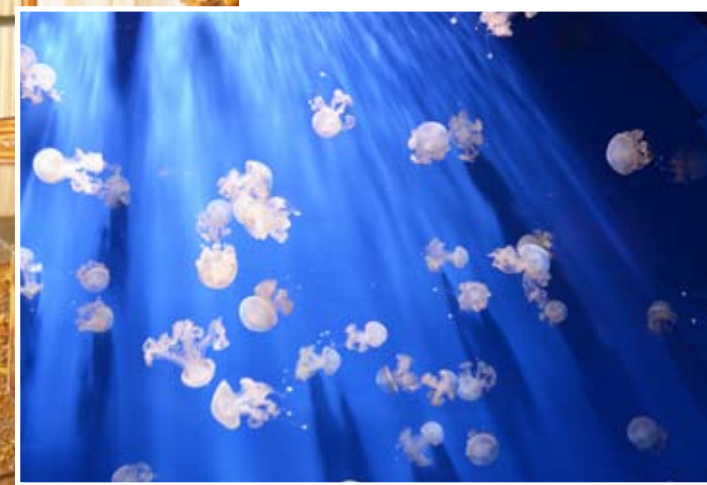
Een bezoek aan de bijzondere winkel Via Garibaldi 12, gevestigd in een prachtig palazzo, is een aanrader. Van meubels tot accessoires als horloges en serviezen.

www.viagaribaldi12.com

◆ Romantisch tafelen

Het terras van restaurant Capo Santa Chiara in Boccadasse is echt een bijzondere plek om te eten. Uitzicht op zee, in een soort vissersclave binnen de stadsgrenzen van Genua met ook nog eens een uitstekende keuken.

www.caposantachiara.com

dom was van de Genovese componist en vioolvirtuoos Niccolò Paganini. Slechts een enkele keer verlaat de Guarneri het museum nog om bespeeld te worden.

Adellijke sfeer

We bezoeken vervolgens het rijkversierde gebouw van de Kamer van Koophandel, Palazzo Tobia Pallavicino, met op de eerste verdieping de 'vergulde zaal', die afgezien van de deuren (door Napoleon geroofd) nog geheel in originele staat is. De lunch vindt plaats in de tuin van Palazzo della Meridiana, dat in privébezit is. Een prachtige plek, maar helaas niet voor het publiek geopend. Wel te huur overigens, mocht u een feest of huwelijk in historisch Genua willen vieren.

Palazzo Spinola is een aanrader om de sfeer te proeven van hoe een aristocratisch Palazzo dei Rolli (dit exemplaar was ook nog van de hoogste categorie) er ooit vanbinnen uitzag. In 1958 gaf de familie Spinola het gebouw samen met de meubels en kunst aan de Italiaanse staat

onder de voorwaarde dat de sfeer van een verblijf van een adellijke familie bewaard zou blijven. De zalen op de eerste verdieping zijn ingericht en versierd in de stijl van de eerste helft van de 17de eeuw, de tweede verdieping werd in de 18de eeuw door Maddalena Doria aangepast aan de toen heersende smaak. Dat gebeurde vaak bij de palazzi. Elke nieuwe bewoner paste weer dingen aan en daardoor waren de stadspaleizen eigenlijk nooit helemaal af en bleven ze een *work in progress*. Hoe dan ook laten de overweldigende decoraties en prachtige meubelen een diepe indruk achter. Waar de historische en culturele rijkdom van steden als Venetië of Florence natuurlijk alom bekend zijn, is die van Genua wat verborgen, achter de gevels van zijn Palazzi dei Rolli.

Christoffel Columbus

De bekendste Genues is zonder twijfel Christoffel Columbus. Zijn eeuwenoude geboortehuis is te bezichtigen, maar hij is ook de inspiratie geweest voor het

'nieuwe' Genua. In 1992 werd gevierd dat Amerika vijfhonderd jaar geleden werd ontdekt en dat was de aanzet voor een flinke opknapbeurt in het kader van de wereldtentoonstelling Expo '92. De beroemde Genuese architect Renzo Piano wist van de vervallen haven Porto Antico een voor het publiek geopend visitekaartje van de stad te maken, met musea, restaurants en attracties. Grootste attractie is het aquarium. De wetenschappelijk directrice vertelt met veel enthousiasme over de vele vissoorten die in de enorme waterbakken rondzwemmen. Maar het hoogtepunt is het net geopende dolfijnenverblijf met zes van deze dieren. Als twee dolfijnen zij aan zij langs komen gezwommen, legt de directrice uit dat ze aan het slapen zijn: 'Ze slapen met één oog dicht, en dan slaapt ook slechts één hersenhelft. Het binnenste oog van beide dieren is open, zodat ze elkaar en de omgeving daarachter in de gaten kunnen houden.' De vernieuwde Porto Antico is leuk om rond te slenteren, op een terras te

lunchen, en misschien nog even wat in te slaan bij het voedselwalle Eataly, dat hier een vestiging heeft.

Cinque Terre

Weer een heel ander Genua vinden we 's avonds in Boccadasse, een oud vissershaventje aan de oostkant van de stad. Je waant je hier bijna in de Cinque Terre, met de in pasteltinten gekleurde huizen en de bootjes die op het droge getrokken zijn. Bij het strandje is het een drukte van jewelste, veel jongeren zijn met hun drankje uitgewaaid uit de paar bars aan het strand. Wij dineren op een terras dat uitziet op zee. De zee klotst zachtjes tegen de rotsen terwijl wij genieten van deze prachtige, romantische plek, het eten bediscussiëren en natuurlijk onze Genuese ervaringen met elkaar delen. Helaas behoren wij niet tot de categorie 'paus, keizer, koning of ambassadeur', dus brengen we de nacht als gewone stervelingen door in een hotel in plaats van bij een familie in een van de schitterende Palazzi dei Rolli. ◆

Linkerpagina: de vergulde zaal in Palazzo Tobia Pallavicino (ook wel Carrega-Cataldi). Deze pagina, met de klok mee: een van de historische winkels van Genua; het haventje van Boccadasse; interieurwinkel Via Garibaldi 12; kleine kwalen in het Acquario di Genova.